



Jizerské hory IV.

sobota 17. září 2016



Pardubice

Odjezd: v 6:30 h od hlavního nádraží Pardubice (od předzahrádky restaurace La Rocket).

Trasa autobusu: Pardubice hl. n. – Hradec Králové – Hořice – Úlibice – Jičín – Turnov – Železný Brod – po silnici č. 10 Tanvald (příjezd Železnobrodskou ulicí na kruhový objezd, odtud vpravo po č. 10 do Krkonošské ul. a po 100 metrech vlevo na parkoviště Lidl, Penny Market). **Zde vystoupí 1. skupina.**

(Délka dílčí trasy 128 km, doba jízdy 1:53 h)

Přejezd: Zpět na kruhový objezd, z něj směrem Jablonec n. Nisou (č. 14) – Smržovka – Lučany n. Nisou, zde vlevo směrem Nová Ves n. Nisou (po trase cyklo 3038 Odra – Nisa), u **ukazatele zelené značky „U tří lip“** (50,7293608N, 15,2263983E) zastaví. **Vystoupí 2. skupina.**

Otočí se zpět, vrátí se do Lučan n. Nisou a pokračuje směrem Horní Maxov, přes Karlov, směr Hrabětice. V Hraběticích U kapličky (50,7822581N, 15,1893033E) odbočí vlevo souběžně se zelenou turistickou značkou směrem Jablonec n. Nisou a na parkovišti Skiareál Severák u penzionu Arnika (50,7773397N, 15,1886383E) zaparkuje. **Zde vystoupí 3. skupina.**

(Délka dílčí trasy 17,3 km, doba jízdy 28 min).

Plánovaný odjezd autobusu: 18 h.

Zpáteční trasa autobusu: Skiareál Severák – Jablonec n. Nisou – Hodkovice n. Mohelkou – Turnov – Jičín – Hořice – Hradec Králové – Pardubice hl. n.

(Délka dílčí trasy 128 km, doba jízdy 1:53 h)

Trasa autobusu celkem: 273,3 km + 10 % = 300 km, doba jízdy celkem: 4:14 h + 10 % = 4:45 h.

Plánovaný návrat do Pardubic: ve 20:30 hodin.

Trasy jednotlivých pěších skupin:

1. skupina: Přes čtyři rozhledny: Z parkoviště (450 m) po **červené zn.** J na Černostudniční hřbet [1] – rozcestí Pod Terezinkou – vyhlídka Terezinka (600 m) [2] – vyhlídka Muchov (787 m) [3] – rozcestí se žlutou zn. Muchov – rozcestí s modrou zn. Vrchůra (750 m) – Buchtá (760 m) [4] – Pustina (831 m) – rozcestí s modrou a zelenou zn. Berany (800 m) – Černá Studnice (869 m) [5], rozhledna – stále po **červené zn.** sestup do Nové Vsi n. Nisou (625 m) – rozcestí se zelenou zn. Kynast-hřeben (650 m), odtud vpravo V po **zelené zn.** 250 m na rozhlednu Nisanka (676 m) [6] a stejnou cestou návrat na **červenou zn.**, rozcestí Kynast-hřeben a po **červené zn.** S směrem přes Lučany n. Nisou (570 m) [7] – kolem Ski areálu U pily – Pod Bramberkem (700 m) a spolu se zelenou zn. na rozhlednu Bramberk (780 m) [8]. Odtud stále po **červené zn.** společně s modrou zn. SZ na rozcestí Pod Krásným (775 m), kde se modrá zn. odpojí a po **červené zn.** směřujeme k S - na rozcestí Pod Slovankou (720 m), kde **červená zn. končí.** Pokračujeme po **zelené zn.** vpravo po silnici na V, po 100 m ze silnice vlevo na S k rozhledně Slovanka (820 m) [9]. Odtud po **zelené** souběžně s červenou zn. na rozcestí Hrabětice – pod Slovankou (780 m) a dále pouze po **zelené zn.** na parkoviště Ski areálu Severák [10] u penzionu Arnika (750 m), kde parkuje autobus.



Celkem: 17,4 km + 10 % = 19,1 km, čas bez zastávek 6:08 h + 4 rozhledny = 8:08 h, stoupání 819 m.

2. skupina: Přes tři rozhledny: Od ukazatele „U Tří lip“ (630 m) [11] po **zelené zn.** Z směrem k rozhledně Nisanka (k rozhledně neznačená odbočka 50 m) (673 m) [6] a dále na rozcestí Kynast – hřeben (650 m). Odtud po **červené zn.** vpravo S směrem přes Lučany n. Nisou (570 m) [7] – kolem Ski areálu U pily – Pod Bramberkem (700 m) a spolu se zelenou zn. na rozhlednu Bramberk (780 m) [8]. Odtud stále po **červené zn.** společně s modrou zn. SZ na rozcestí Pod Krásným (775 m), kde se modrá zn. odpojí a po **červené zn.** směřujeme k S - na rozcestí Pod Slovankou (720 m), kde **červená zn. končí.** Pokračujeme po **zelené zn.** vpravo po silnici na V, po 100 m ze silnice vlevo na S k rozhledně Slovanka (820 m) [9]. Odtud po **zelené** souběžně s červenou zn. na rozcestí Hrabětice – pod Slovankou (780 m) a dále pouze po **zelené zn.** na parkoviště Ski areálu Severák [10] u penzionu Arnika (750 m), kde parkuje autobus.

Celkem: 8,2 km + 10 % = 9 km, čas bez zastávek 2:51 h + 3 rozhledny = 4:30 h, stoupání 352 m.

3. skupina: Vhodná pro seniory a rodiny s malými dětmi. Volný program v oblasti Ski areálu Severák [10]. Možnost návštěvy Minizoo Martina Häckla, Hrabětice 1526 [12].

Návrh krátké **nenáročné pěší trasy: Aspoň jedna rozhledna:** Výstup po **zelené zn.** k rozhledně Slovanka (820 m) [9], sestup po **modré zn.** Maxovským hřbetem na parkoviště Sedmidomí (745 m), odtud vlevo bez značky po silnici (cyklostezka 3038) do Karlova na rozcestí s červenou zn. (695 m) a dále po **červené zn.** vlevo, okolo penzionu Alberto na rozcestí Hrabětice – pod Slovankou (780 m) a odtud po **zelené zn.** vpravo sestoupíme na parkoviště Ski areálu Severák [10], kde parkuje autobus.

Celkem: 5,1 km + 10 % = 5,6 km, čas bez zastávek 1:37 h + 1 rozhledna = 2:10 h, stoupání 144 m.

Možnosti občerstvení (bez záruky): Restaurace Černá Studnice, restaurace Slovanka, penzion Arnika, řada penzionů v Hraběticích.

Upozornění: turistické značení v oblasti se změnilo, staré mapy jsou nepoužitelné!

Trasy a jejich profily byly navrženy plánovačem www.mapy.cz a jsou zobrazeny na mapových přílohách na str. 3 až 5. K délce tras určené plánovačem bylo přičteno 10 %. **Cena:** členové dospělí 250,- Kč, děti 120,- Kč, ostatní 300,- Kč.

Příhlášky přijímá **Dagmar Ehrenbergerová**, e-mail: egova@seznam.cz, mobil 739 569 070. Při odhlášení od 14. dne před termínem akce a při nedostavení se k autobusu zaplatí každý stanovenou cenu v plné výši.
Trasu připravil a výlet vede: Josef Kotyk (e-mail Josef.Kotyk@seznam.cz, tel. 777 319 370).

Zajímavosti

[1] **Černostudniční hřbet** je nepřehlédnutelný masiv mezi Českým rájem a Jizerskými horami. Z několika míst poskytuje jedinečné rozhledy do kraje. Je asi 8 km dlouhý a 3,5-4 km široký, budovaný odolnější středně zrnitou dvojslídnu žulou tanvaldského typu variského (karbonského) stáří. Hřebenová Benglerova cesta byla vybudována r. 1913. Na Černostudničním hřbetu lze dodnes nalézt v mnoha drobných lomech i na některých balvanech stopy práce starých kameníků. Z otesaných žulových bloků jako z nejlevnějšího materiálu budovali podezdívky a zdi svých chalup, stodol i dalších menších staveb.

[2] **Terezinka**. V roce 1853 tady nechal vybudovat majitel tanvaldské přádelny Johann Mayer mohutnou podezdívku, na jejíž koruně vznikla rozsáhlá plošina. V názvu vyhlídky zvěčnil jméno své manželky. Jako na dlani je odtud výhled na Tanvald s dominantou Tanvaldský Špičák (831 m n. m.) s rozhlednou, na Hvězdu (958 m n. m.) s rozhlednou Štěpánka a na část Krkonoš.

[2] Skalnatý vrchol **Muchova** (787 m) je jednou z dominant Černostudničního hřbetu. Přes rozeklané vrcholové skalisko prochází z kamenů vyrovnaná hřebenová cesta, vybudovaná v době ještě před první světovou válkou jabloneckým horským spolkem. Samotný vrchol, osazený již mnoho desítek let kovovou věží telekomunikačního převaděče, poskytuje krásný výhled na Smržovkou a tanvaldskou kotlinu orámovanou Jizerskými horami na severu a na údolí Dolní Kamenice s Velkými Hamry a Plavy na jižní straně. Shlédnout odtud je možno rovněž masiv Černostudničního hřbetu, Krkonoše i kopcovité panorama směrem do vnitrozemí. Podle pověstí tu sídlí dobrý duch Muhu.

[4] Mezi Vrchůrou a zbytky skal kolem Pustin stojí u hřebenové cesty osamělá skála **Buchta** (760 m). Je příkladem "palačinkové" podoby tanvaldské žuly. Odlišně rozpukané partie také odlišně selektivně zvětrávají, což vede ke vzniku bizarních útvarů. Zde vznikla navíc gravitačním posunem a mrazovým zvětráváním podél svislé pukliny neobvyklá skalní perforace. Mezi mnoha vyškrapanými nápisy (až z r. 1888) svítí červeně natřený křížek, označující bod katastrálního vyměňování mezi Smržovkou a Velkými Hamry. Najdeme zde i vytesané údaje o časové vzdálenosti k Černé studnici a na opačnou stranu k Muchovu.

[5] **Černá Studnice**. Tato hora leží na rozvodí Baltského a Severního moře a je nejvyšším vrcholem Černostudničního hřebene (869 m). V r. 1905 zde byla postavena kamenná rozhledna s turistickou chatou. Vyhlídková plošina se nachází ve výšce 26 m a vede k ní celkem 91 schodů. Plošina je rozdělena na čtyři samostatné ochozy, které umožňují daleký výhled na všechny světové strany. Za dobré viditelnosti uvidíme celý Jablonec, větší část Liberce, celý Ještědsko-kozákovský hřbet, významné části Jizerských hor a Krkonoš a také třeba Český ráj s Troskami, Bezdězem a Ralskem. Informace o rozhledně lze získat v restauraci pod věží, která je otevřena po celý rok. V červnu rozhledna otevřena denně od 10 do 22 hodin, vstupné 30,-, snížené 10,-Kč.

[6] Rozhledna **Nisanka**. Nosnou část věže tvoří montovaný trubkový stožár o průměru v patě 2,4 m, dolní zděná část skrývá mimo jiné technické zázemí a má kamenný obklad. Kolaudace věže proběhla v září 2006. Rozhledna získala název „Nisanka“ podle nedalekého pramene řeky Nisy. Slavnostní otevření rozhledny se uskutečnilo 5. 5. 2007. Rozhledna se nachází v 676 m n. m., vyhlídkový ochoz v 700 m n. m., celková výška věže i s anténním nosičem je 35 m. Jestliže zatoužíte po nádherném výhledu na Královku, Ještěd, Černou Studnici, Špičák, Proseč, Jizeru nebo Sněžku, musíte vystoupat 126 schodů. Otevírací doba v červnu St – Ne 10:00 – 17:00 hod., vstupné 15,-Kč, děti do 6 let zdarma.

[7] **Lučany nad Nisou**, dříve Wiesenthal, malé město na úpatí Jizerských hor. Přesné datum vzniku obce nelze doložit. První písemná zmínka o Lučanech u Jablonce je z r. 1623. Nalezneme ji v kronice sklářské rodiny Schürerů z Waldheimu. Žije zde více než 1700 obyvatel a jejich počet stále roste. Řada penzionů nabízí ubytování s celoročními možnostmi sportovních i turistických aktivit v krásné krajině.

[8] Rozhledna **Bramberk** (780 m). Původní dřevěná rozhledna se tyčila nad lučanským údolím již od r. 1889. Dnešní žulová rozhledna byla postavená r. 1912. Pod rozhlednou se nachází turistická chata s hospůdkou z r. 1892. Rozhledna je 21 m vysoká, a vede na ni 87 dřevěných schodů. Z rozhledny je kruhový výhled jak na blízké Jizerské hory a Krkonoše, tak i na protilehlý Černostudniční hřeben a Jablonec nad Nisou. Místo je významnou křižovatkou turistických cest. Otevírací doba: v červnu o víkendech a svátcích. Vstupné: dospělí 20,-, děti do 6 let a ZTP zdarma, děti od 6 do 15 let a senioři 10,-Kč.

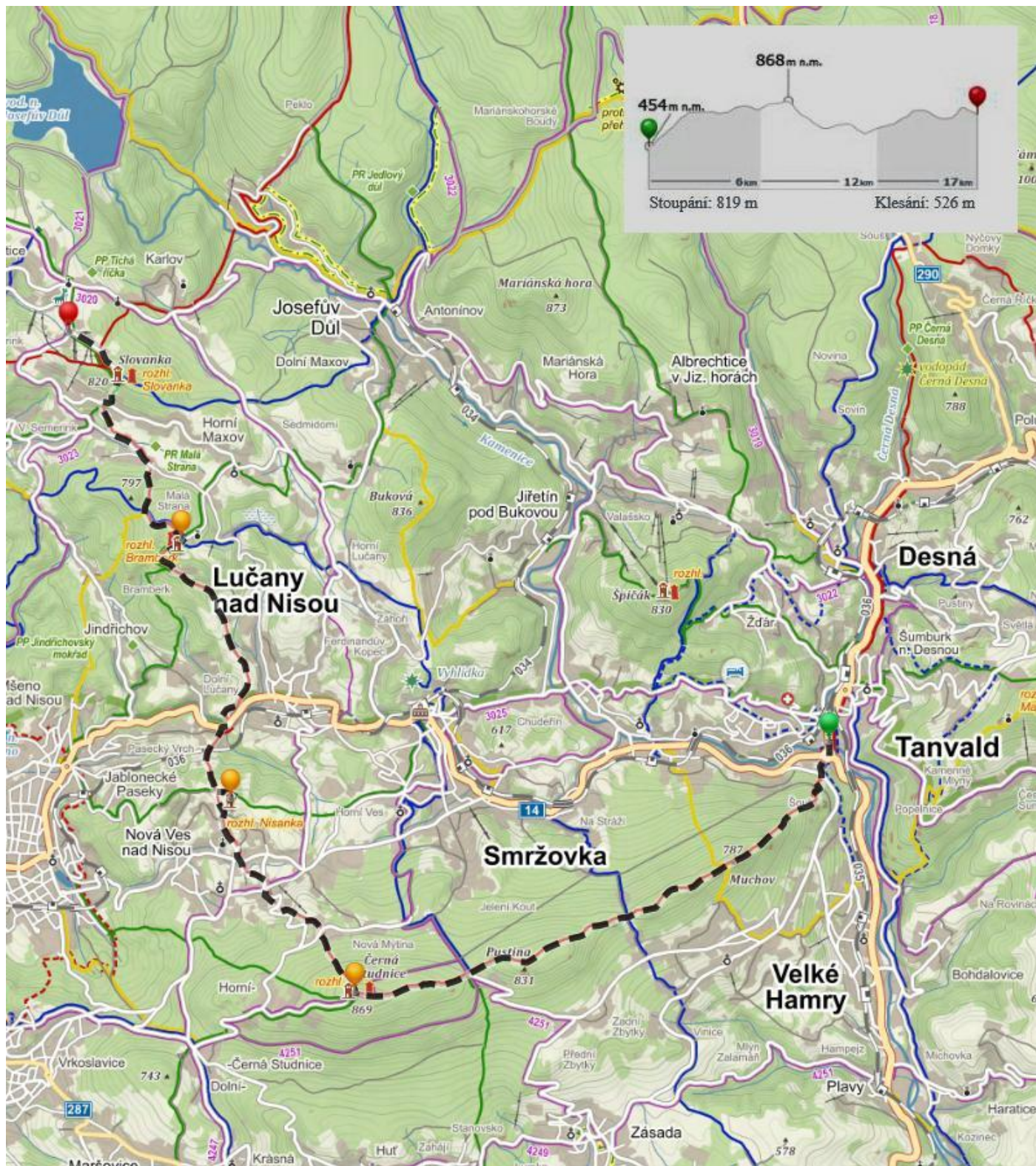
[9] **Rozhledna Slovanka**. Kopec se dříve jmenoval Seibtův vrch (německy Seibthübel)(820 m) podle svého majitele, jméno Slovanka nese po podnikové chatě, která na jeho vrcholu stávala. Od r. 1887 stojí na vrcholu hory nejstarší železná rozhledna v Čechách o celkové výšce 14 m. Stavební parcelu majitel vrchu pan Seibt poskytl bezplatně. Od firmy Waagner byla zakoupena jedenáctimetrová litinová konstrukce, která byla vystavena na výstavě pořádané ve Vídni. Jediný zedník postavil během několika dní 3 m vysokou podezdívku, na které další tři dělníci sestavili dovezenou 11 m vysokou a 5 t těžkou konstrukci rozhledny během pouhých 17 dní. Slavnostní otevření rozhledny se konalo 14. srpna 1887 a zúčastnilo se ho na 5000 návštěvníků, od kterých bylo na dobrovolném vstupném vybráno víc, než činila cena celé stavby včetně dopravy. Až do druhé světové války byla rozhledna udržovaná, poté však byl na ni vstup jen na vlastní nebezpečí. Rozhledna chátrala, až se r. 1997 stala nepřístupnou. Zachování zajistilo až vyhlášení technickou památkou r. 1999 a založení občanského sdružení pro její záchranu 9. 7. 1999. Díky finančním příspěvkům od různých dárců byla rozhledna restaurována a 5. 7. 2000 znovu otevřena. Její rekonstrukce přišla na 550 000 Kč.

[10] Široké a mírné sjezdové tratě **ski areálu Severák** jsou vhodné pro rodiny s dětmi. Ve ski areálu se nachází velké množství dětských lyžařských vleků s různě náročnými sjezdovými tratěmi. Ski areál Severák je nejchladnějším místem v Jizerských horách, což zajišťuje výborné sněhové podmínky. Pro výuku malých lyžařů je připraveno dětské výukové hřiště s mnoha atrakcemi, pojezdovým kobercem a kolotočem.

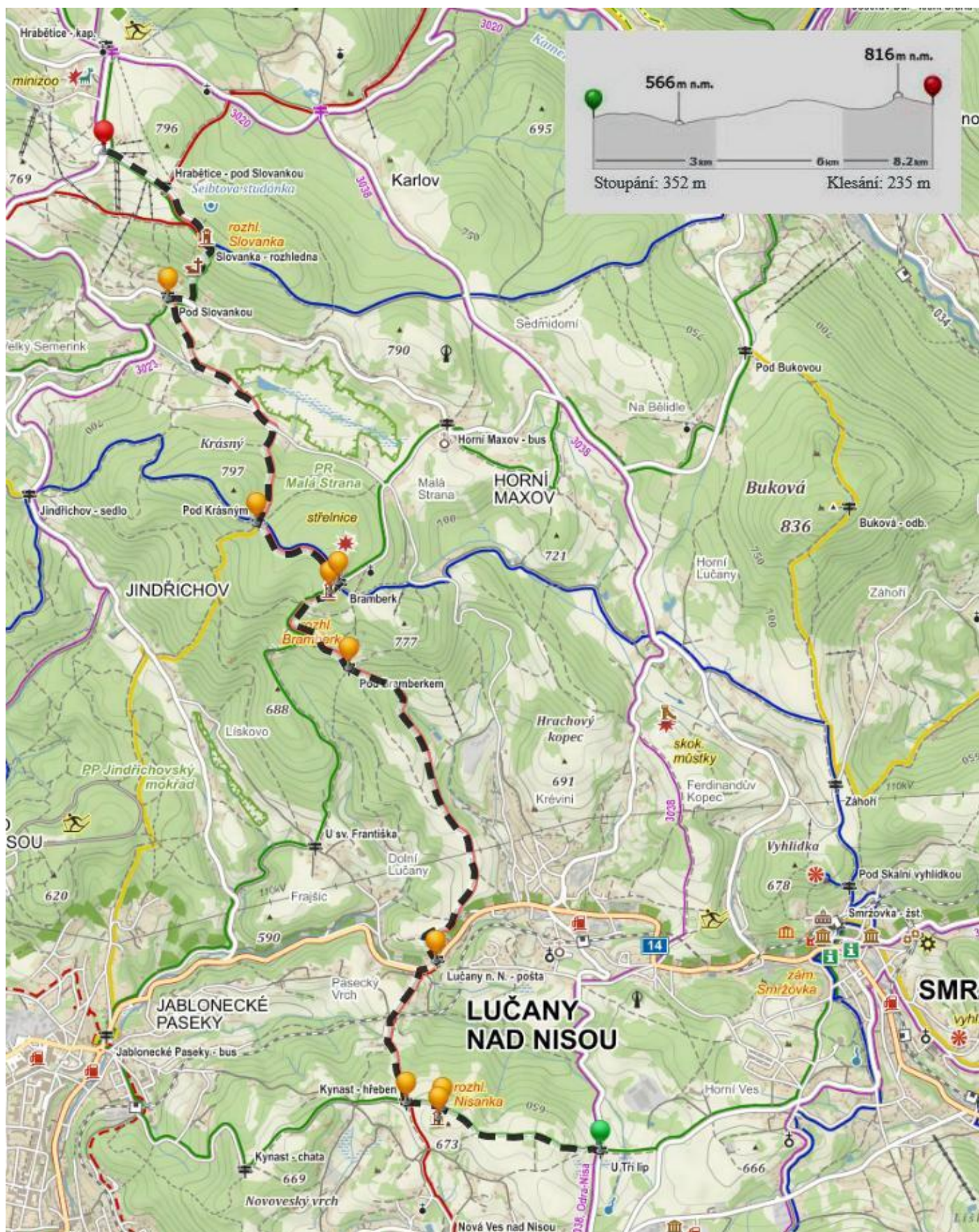
[11] **U tří lip**. Místo pojmenováno podle tří chráněných exemplářů lípy malolisté, které stály při staré cestě již od r. 1810, kdy zde byla rovněž zbudována Boží muka. Za svůj dlouhý život narostly lípy do výšky 25, 27 a 30 m a jejich obvody byly 300, 413 a 430 cm. Podle https://cs.wikipedia.org/wiki/Nov%C3%A1_Ves_nad_Nisou byly lípy poraženy v prosinci 2015!

[12] **Martin Häckl**, Janov n. Nisou, Hrabětice 1526, tel. 602 949 559, drevona@konevjizerkach.cz, nabízí vyjížďky na koních, ve voze i na saních. Pořádá akce a víkendové výlety. Provozuje **minizoo**, kde chová velblouda, zebra, pumu, klokana, králíky a další hospodářská a volně žijící zvířata. Otevřeno denně 10 – 15:30.





Trasa 2. skupiny:



Trasa 3. skupiny:

